

Beleidsplan Stichting Wegloophuis Utrecht

1. Inleiding

Dit beleidsplan is gebaseerd op de subsidieaanvraag 2023 aan de gemeente Utrecht van het Wegloophuis en bestaat uit de volgende onderdelen:

- Productbeschrijving, methodiek en werkwijze
- Activiteiten
- Organisatie
- Beoogde resultaten
- Toekomst

2. Productbeschrijving, methodiek en werkwijze

1. Activiteiten

In de Stichting onderscheiden we drie hoofdactiviteiten, te weten:

A. Crisisopvang, waaronder time-out voorziening

Wegloophuis Utrecht biedt begeleiding, ondersteuning en onderdak aan mensen met een psychiatrische achtergrond die na (recent) vertrek uit de kliniek dakloos zijn. Het Wegloophuis is een opvanghuis met plaats voor 6 bewoners. Bewoners kunnen maximaal 6 maanden in het Wegloophuis verblijven.

B. Instellingswoning, voorheen begeleid wonen

Bewoners die na 3 tot 6 maanden nog geen vervolghuisvesting hebben gevonden, kunnen (onder bepaalde voorwaarden) terecht in het Vervolghuis. In het Vervolghuis is plaats voor 3 (maximaal 4) mensen. De maximale verblijfsduur is 18 maanden.

C. Begeleiden in kader van aanvullende zorg en nazorg, waaronder bieden van time-out plekken

Het bieden van een laagdrempelige ontmoetingsplaats, voor de groep ex-bewoners binnen de regio en de stad Utrecht.

2. Werkwijze

Een toekomstige bewoner dient zelf contact met ons op te nemen voor een intake. Deze wordt zo snel mogelijk gepland en gevoerd met twee van onze medewerkers. Tijdens de intake worden gegevens verkregen met betrekking tot medicijngebruik, inkomsten, wederzijdse verwachtingen en eventuele toekomstplannen na het Wegloophuis. Daarnaast wordt er besproken of een bewoner in staat is zelfstandig te functioneren. Dit is belangrijk aangezien er geen 24-uursbegeleiding geboden wordt. Indien nodig kan er een (tijdelijke) bereikbaarheidsdienst worden ingesteld als achterwacht.

Ook wordt er in de intake aandacht besteed aan de huisregels. Daarin staat onder andere, dat een bewoner in sommige gevallen gebruik kan maken van de '€ 5,- regeling'. Dit houdt in dat een bewoner, wanneer hij nog géén uitkering heeft, naast dat zijn huur wordt voorgeschoten, elke dag

€5,- ten behoeve van levensonderhoud kan lenen van het Wegloophuis. Na toekenning van de uitkering wordt de schuld middels een machtiging verrekend met de uitkeringsverstreckende instantie. Een bewoner is verplicht om elke week de bewonersvergadering bij te wonen. Daarin wordt besproken hoe het met de bewoners gaat en hoe de sfeer in huis onderling is. Tweemaal per week wordt er van bewoners verwacht dat ze de gezamenlijke ruimtes schoonmaken. Een belangrijk punt in de huisregels is dat men geen agressief, seksistisch of racistisch gedrag mag vertonen. Bij overtreding van de huisregels kan iemand uit huis worden gezet.

Na de intake wordt er meestal met de betreffende instelling waar de bewoner vandaan komt contact opgenomen om informatie te krijgen omtrent medicijngebruik, financiën en eventuele andere zaken die voor deze bewoner van belang zijn. Wanneer er sprake is van een rechterlijke machtiging wordt er anders gehandeld. Het telefoontje dat gepleegd wordt, gebeurt dan anoniem en heeft dan slechts een controlerende functie.

De bewoners huren een kamer bij de Stichting en zijn zelf verantwoordelijk voor hun eerste levensbehoeften en huishouding. De medewerkers helpen de bewoners vooral met de praktische begeleiding. Met ondersteuning van de medewerkers probeert een bewoner zelf zijn zaken te regelen. Natuurlijk is er ook ruimte voor het eigen verhaal in de begeleidingsgesprekken. Tevens wordt de bewoner aangesproken op de eigen verantwoordelijkheid en gestimuleerd deze (weer) op te pakken.

Elke bewoner van het Wegloophuis krijgt twee individuele begeleiders toegewezen voor praktische en emotionele ondersteuning. Dit kan variëren van het regelen van een uitkering tot het samen koken van een maaltijd. Na de intake krijgt een bewoner twee weken om te wennen, de zogenaamde proefperiode. Na deze periode wordt er samen met de contactpersonen een plan opgesteld voor zaken die geregeld moeten worden. Vervolghuisvesting krijgt in principe de hoogste prioriteit. De bewoner bepaalt zelf aan welke vormen van begeleiding hij behoefte heeft. Het Wegloophuis neemt hierin een, zoveel als mogelijk, neutrale positie in: het ondersteunt bewoners waar mogelijk, maar legt hen niets op.

De bewoner kan maximaal 6 maanden in het Wegloophuis wonen en maximaal 18 maanden in het Vervolghuis. Hierin kan een uitzondering gemaakt worden, wanneer er uitzicht is op vervolghuisvesting.

Samen met de bewoners streeft het team van medewerkers gezamenlijke doelen na. Deze doelen kunnen groot zijn, zoals een bewoner voorbereiden om zo zelfstandig mogelijk te functioneren in de maatschappij. Door onze individuele aandacht en stimulering blijken bewoners soms meer te kunnen dan zij aanvankelijk dachten. Maar ook kleinere doelen worden nagestreefd. Het Wegloophuis kan bijvoorbeeld een time-out plek zijn. Een plek waar een bewoner even rust heeft van de ggz, met haar behandelingen en activiteiten. Weer anderen blijken niet zelfstandig en capabel genoeg om binnen het Wegloophuis te kunnen functioneren. Zij worden soms weer opgenomen.

Uitgaande van de vraag van de bewoners en hun en niet in de laatste plaats onze eigen mogelijkheden en beperkingen proberen we zo goed mogelijk aan te sluiten bij de hulpvraag van de bewoner.

3. Emancipatie en participatie

Onder het motto 'helpen is leren', is de begeleiding emancipatorisch van aard en gericht op 'het beter kunnen functioneren in de maatschappij', werkend vanuit het idee om de mens in zijn rol van patiënt (of bewoner) aan te spreken op zelfsturing, eigen regie en verantwoordelijkheid. De wijze

waarop hieraan wordt gewerkt, verschilt van persoon tot persoon: er wordt gewerkt op basis van de individuele behoefte van de bewoners. Belangrijk hierbij is dat de verantwoordelijkheid van de bewoner centraal staat en dat in de benadering tot de bewoner wordt uitgegaan van zijn of haar mogelijkheden in relatie tot zijn of haar beperkingen. De bewoner bepaalt dus zelf, voor zo mogelijk, de mate van begeleiding en de regie daarover blijft bij hem. Het accent in de begeleiding ligt in het hier-en-nu.

4. Bejegening

Onderscheidend ten opzichte van de reguliere zorg is het werken met vrijwilligers en de bejegening en attitude, die beter aansluiten op de beperkte acceptatie van hulp- en dienstverlening door de bewoners van het Wegloophuis. Rust en bewegingsvrijheid worden hierbij door de bewoners van het Wegloophuis als grootste winstpunt genoemd. We streven naar een gelijkwaardige relatie tussen de bewoners en de vrijwilligers, waarin de hiërarchische verhouding 'patiënt - behandelaar' buitenspel wordt gezet. Evenals in het Wegloophuis krijgen bewoners van het Vervolghuis de kans om onder begeleiding aan hun leef- en woonomstandigheden te werken, zonder dat een vastomlijnd begeleidingsplan wordt opgedrongen.

Het omgaan met bewoners, die vaak een vorm van chronisch psychotisch of schizofreen ziektebeeld kennen, vraagt de noodzaak van specifieke op de zorgbehoeften toegesneden ondersteunende hulp en begeleiding. Het gaat daarbij op sommige momenten om intensieve zorg in aanvulling op de ambulante zorg verleend door de reguliere ggz. Door de laagdrempeligheid en kleinschaligheid van het Wegloophuis, kan deze vorm van extra zorg ook geleverd worden. Deze ruimte ontbreekt vaak binnen andere woonvormen. Daar valt men soms buiten de opnamecriteria en de indicatiestelling. Stichting Wegloophuis verleent daardoor een vorm van preventieve zorg en voorkomt vaak een terugval in het dak- en thuislozencircuit.

Tevens onderscheidend ten opzichte van de reguliere zorg is dat bureaucratische indicatiestelling- en plaatsingsprocedures worden vermeden, teneinde de eigen wensen, behoeften en mogelijkheden van cliënten maximaal recht te kunnen doen. Ook hierbij kent de verlenging van het verblijf in het Vervolghuis als 'Doorstroomhuis', een preventieve werking ten aanzien van terugval in dak- en thuislozencircuit.

De benaderingswijze van bewoners in het Wegloophuis kenmerkt zich door:

- Een gelijkwaardige relatie tussen vrijwilliger en bewoner;
- Begeleiding op basis van een zogenaamde 'mens tot mens'-benadering;
- Vraag- en cliëntgericht werken (initiatief ligt bij de bewoner zelf);
- Accent op begeleiden in plaats van behandelen;
- Aansturen op nemen van eigen regie & persoonlijke verantwoordelijkheid;
- Ondersteuning naar herstel en zelfstandigheid.

De nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de bewoner komt ook terug in de huisregels van het Wegloophuis. De nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de vrijwilliger alsmede de ontwikkeling van zijn vaardigheden en competenties komt sterk naar voren in de werkwijze en ideologie van het Wegloophuis als 'Lerende Organisatie'.

5. Cliëntparticipatie

'De voorziening stemt het aanbod af op de wensen, mogelijkheden, beperkingen en behoeften van de deelnemers.' Naar de mening van de bewoners ligt hier de sterke kracht van Stichting Wegloophuis Utrecht. Van belang is om de stem van de bewoners, naast de individuele gesprekken ook tijdens de bewonersvergaderingen duidelijk naar voren te laten komen. Hiermee participeren de bewoners in de gezamenlijke activiteiten en bij het dagelijks functioneren van de voorziening. Ook

hebben zij hetzelfde stemrecht als de medewerkers binnen de Stichting en participeren zij met hun stemrecht bij de besluitvorming binnen de Beleidsvergaderingen. Daarnaast is in de statuten bepaald dat een van de bewoners of een vertegenwoordiger daarvan in het bestuur zitting kan nemen.

Wanneer bewoners een klacht hebben over de begeleiding of over de gang van zaken, wordt deze in de begeleidingsgesprekken besproken en daarin ook over het algemeen opgelost. De wekelijkse bewonersvergadering of de teamvergadering zijn ook instrumenten waardoor de lijnen kort blijven en eventuele onvrede kan worden besproken. Grotere, meer algemene, zaken kunnen geagendeerd worden op de jaarlijkse beleidsvergadering en op deze manier plenair besproken worden binnen de gehele Stichting. Mocht zich onverhoopt toch de situatie voordoen waarin een conflict tussen een bewoner en de vrijwilligers of de beroepsklachten niet naar tevredenheid van alle partijen kan worden opgelost, kan een klacht ingediend worden bij de klachtencommissie.

3. Activiteiten

1. Individuele begeleiding

De intensiteit van de individuele begeleiding kan uiteenlopen van een uur per week tot meerdere uren per week, afhankelijk van de behoefte van de bewoner (bijvoorbeeld in acute crisissituaties) en de zaken die geregeld moeten worden. De inhoud van de begeleiding in Wegloophuis en in het Vervolghuis, wordt door de bewoners en de contactpersonen zoveel mogelijk gezamenlijk bepaald. De begeleiding is gericht op herstel en heeft tot doel om de bewoners die ondersteuning te bieden om langdurig, zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren. De begeleiding bestaat uit:

- Steun bij het aanvragen van Bijzondere Bijstand, verzekeringen en dergelijke;
- Omgang met financiën, schulden, aanmelden geldbeheer;
- Het voeren van tijdelijk budgetbeheer;
- Verzorging van het huishouden: inrichten en schoonhouden van eigen kamer en de gemeenschappelijke ruimtes;
- Omgang met medicatie en andere drugs;
- Emotionele ondersteuning en eventuele doorverwijzing naar andere, meer specifieke vormen van hulpverlening (bijvoorbeeld ten aanzien van rouwverwerking of incestproblematiek);
- Ondersteuning bij consultatie van huisarts, psychiater, andere hulpverleners;
- Bemiddeling en belangenbehartiging in contact met reguliere instellingen en organisaties;
- Ondersteunen van het aanvragen van voorwaardelijk ontslag en/of proefverlof bij een zorgmachtiging;
- Vinden en handhaven van een zinvolle dagbesteding of werk;
- Steun bij het vinden van vervolghuisvesting.

2. Groepsbegeleiding

Naast de individuele begeleiding bij de formele zaken die geregeld moeten worden is er binnen het Wegloophuis ook veel ruimte voor gezelligheid. Zo wordt er 's middags gezamenlijk koffiegedronken en wordt er een- of tweemaal per week er samen gekookt en gegeten door medewerkers en (ex)bewoners.

Daarnaast wordt door het verzorgen van andere activiteiten zoals het organiseren van een jaarlijks dagje uit en andere activiteiten zoals wandelen, ergens wat drinken, Pasen, sinterklaas en de kerstviering, een gezamenlijke en informele sfeer gecreëerd. Binnen het concept van de menselijke maat is de waarde van deze familiale sfeer van veiligheid, rust en gezamenlijkheid in een kleinschalige omgeving, hét instrument om te komen tot het ontwikkelen van eigen initiatief en het ondernemen van stappen naar herstel.

Iedere week wordt een bewonersvergadering gehouden waar alle bewoners en zoveel mogelijk medewerkers bij aanwezig zijn. Tijdens deze bijeenkomsten vertellen bewoners hoe het met hen gaat, hoe het met de sfeer in huis is gesteld, kunnen bewoners hun zorgen naar elkaar toe uitspreken en kan er bemiddeld worden bij eventuele conflicten.

3. De inloop en andere aanvullende zorg

Door het ontvangen van ex-bewoners op de inloop tijdens kantooruren is het Wegloophuis door de tijd heen gegroeid in haar rol en sociale functie als 'maatschappelijk steunpunt' en laagdrempelige ontmoetingsplaats, voor een groep ex-bewoners binnen de regio en de stad Utrecht.

Veel bewoners hebben na hun verblijf in het Wegloophuis nog steeds behoefte aan contact en ondersteuning. Daarom biedt het Wegloophuis hun de mogelijkheid tijdens openingsuren binnen te lopen voor een bakje koffie, aanspraak, een luisterend oor, gezelligheid en eventuele benodigde praktische hulp en ondersteuning. Ook worden ex-bewoners betrokken bij de organisatie en uitvoer van de verschillende geboden activiteiten van, en binnen in het Wegloophuis. Zoals de wekelijkse gezamenlijke maaltijd, de verschillende maandelijkse activiteiten, het jaarlijkse dagje uit en de viering van de verschillende feestdagen.

Voorbeelden van zaken die voortvloeien uit de inloop:

- Verstrekken van gratis kleding, meubels en andere materiële zaken;
- Ondersteuning bij onderzoek en/of opname in ziekenhuis;
- Ondersteuning bij aanschaf goederen zoals inboedel en kleding;
- Samen boodschappen doen (pleinvrees, moeite met zelfstandigheid);
- Hulp bij het zoeken naar hobby en dagbesteding;
- Aanvragen bekostiging van kosten vervanging meubilair en opknappen huis;
- Hulp en ondersteuning bij zoeken naar werk;
- Afspraak maken met kredietbank over aanvraag schuldsanering;
- Schuldhulpbemiddeling, organiseren van afbetalingsregeling schulden;
- Bezoekersgroep naar de kliniek en/ of eigen huisvesting;
- Ondersteunen bij rechtszaak, meegaan naar Juridisch Loket en dergelijke;
- Overleg met PGB-consulent over begeleiding;
- Bieden van achterwacht functie voor PGB-consulent;
- Overleg met Maatschappelijk Werk en Sociale Dienst Utrecht;
- Overleg en samenwerking met GG&GD en (F)ACTteam;
- Doorverwijzing naar andere instellingen en vormen van dagbesteding.

Daarnaast is er behoefte aan telefonisch advies, overleg en een luisterend oor.

Dit gebeurt eveneens tijdens de openingsuren van het Wegloophuis. Voorbeelden hiervan zijn:

- Aanspraak bij eenzaamheid;
- Overleg over, en bij PGB;
- Wat te doen bij, en omgang met psychiatrische ontregeling;
- Informatie en advies over klachtenprocedure en doorverwijzing naar PVP (Patiënt Vertrouwens Persoon) binnen instelling.

Door de groeiende hulpvraag van (ex)bewoners, is de ontwikkeling van de Inloop en Nazorg van het Wegloophuis evenredig meegegroeid. Inloop en Nazorg is een niet meer weg te denken structurele taak geworden. De afgelopen twee jaar hebben we deze activiteit van onze Stichting geïntensiveerd en geoptimaliseerd.

De invulling van deze functie vraagt om specifieke kennis op maatschappelijk terrein en om samenwerking met instituten als Schuldhulpverlening Utrecht, Dienst Werk en Inkomen Unit

Participatie, de verschillende Gebiedsgerichte teams van Altrecht Utrecht, Crisisdienst Altrecht Utrecht en Zeist, ABC Huis Altrecht, Volksgezondheid GGD, Het Steunpunt GGZ, Stadsteam BackUp, RIBW Lister, ENIK Lister, RIBW Kwintes, Gezondheidscentrum Binnenstad, Reclassering Leger des Heils en Verslavingszorg Jellinek.

4. Time-out voorziening

Sinds jaar en dag biedt de Stichting time-out verblijven aan. Het gaat om ex-bewoners die door verschillende omstandigheden niet in de situatie kunnen blijven waarin zij verkeren. Het kan bijvoorbeeld gaan om iemand die even weg wil uit de kliniek om de hectiek van de afdeling te ontvluchten.

Wat wij de afgelopen jaren meer zien, is dat ex-bewoners die op zichzelf wonen, vragen om een time-out om net even wat meer aanspraak, begeleiding of sturing te krijgen in tijden dat het niet goed met ze gaat. Zo zorgen zij ervoor dat de situatie niet verder escaleert en zij na een kort verblijf bij ons weer terug kunnen keren naar hun eigen woning. Ook komt het voor dat mensen die niet eerder in het Wegloophuis hebben gewoond, zich aanmelden voor een time-out verblijf, omdat zij het even niet redden in hun eigen omgeving, maar een klinische opname in de reguliere GGZ niet wenselijk vinden. Zo biedt een time-out bewoners dat zij meer eigenaar van hun situatie blijven en beter de eigen regie kunnen voeren.

5. 'Aan Tafel!' De wekelijkse koken en eten activiteit

Wekelijks wordt er al sinds jaar en dag met bewoners, medewerkers en ex-bewoners gegeten. Sinds begin 2018 werd er in plaats van één, twee keer per week gezamenlijk gekookt en gegeten. Vanwege het belang van een goede gezonde maaltijd, structuur en verbinding met elkaar is deze activiteit uitgebreid. Mede door de grote belangstelling en door het initiatief dat ex-bewoners hierin laten zien, is het een succes. Iedereen is welkom, maar om het ook beheersbaar en gezellig voor bewoners en medewerkers te houden, is besloten het aantal deelnemers enigszins in de gaten te houden. In 2022 is de wekelijkse kookactiviteit door Corona en door het gebrek aan medewerkers en de opbouw, veel beperkter uitgevoerd dan gewenst, maar gelukkig zijn wij dit weer aan het opbouwen.

De simpele formule voor het samen eten blijft hetzelfde: een medewerker doet samen met een (ex-) bewoner boodschappen en zij koken samen een maaltijd voor de mensen die mee willen eten. Deelnemers betalen €2,00 voor de maaltijd, het Wegloophuis legt €0,50 per persoon bij. Deelnemers anders dan de kokers wassen af en ruimen op; de nadruk ligt op 'samen'.

4. Organisatie

Het Wegloophuis voert haar doelstellingen uit vanuit een uniek organisatieprincipe. Zowel de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden als het besturen van de organisatie (inclusief formeel werkgeverschap) wordt uitgevoerd door vrijwilligers. De vrijwilligers worden ondersteund door een team van betaalde medewerkers. De betaalde medewerkers zijn allen (hbo) geschoold als sociaal professional. Hun taken hebben betrekking op de inhoudelijke en organisatorische coördinatie van de dagelijkse werkprocessen. Hun aandacht gaat daarmee uit naar de kwaliteit van de begeleiding, het bewaken van de visie, maar ook het opstellen van roosters, beheren van financiën en maken en uitvoeren van voorwaardenscheppend beleid (BHV, psychosociale arbeidsbelasting, werkbegeleiding). Naast vrijwilligers biedt het Wegloophuis een stage-omgeving voor stagiaires van zowel mbo als hbo-opleidingen gericht op sociale hulp- en dienstverlening.

De doelstellingen van het Wegloophuis worden gerealiseerd door dagelijks, op weekdays, een dagdeel bezetting van vrijwilligers te hebben. Vrijwilligers zijn aanwezig in deze dienst als

woonbegeleider (gastheerfunctie) of als contactpersoon. Contactpersonen zijn het eerste aanspreekpunt van bewoners bij hun begeleidingsvraag. In de weekenden wordt er door vrijwilligers een korte 'koffiedienst' verzorgd. Naast deze aanwezigheid is een vrijwilliger indien nodig bereikbaar per telefoon. Gedurende de uren dat er geen aanwezigheid is kan een medewerker in dringende gevallen dan 'opgepiept' worden.

Bewoners participeren in de gezamenlijke activiteiten en bij het dagelijks functioneren van de voorziening door middel van bewonersvergaderingen. Zij hebben hetzelfde stemrecht als medewerkers binnen het Wegloophuis bij besluitvorming binnen de Beleidsvergaderingen. Daarnaast is er in de statuten bepaald dat een van de bewoners of een afvaardiging daarvan in het bestuur zitting kan nemen. Op dit moment is deze functie niet vervuld.

De medewerkers van de Stichting zijn actief bezig in het bepalen en evalueren van de behoefte aan dienstverlening in relatie tot de ontwikkelingen in de regio. De Stichting is medeondertekenaar van het 'convenant voor Volwaardig Burgerschap GGZ' en is een actief deelnemer aan het bijbehorende platform. Door verder actuele informatie te lezen, (gratis) symposia te bezoeken van ggz-instellingen, cliëntenbonden of patiënten-initiatieven, door contact te leggen met anderen in het werkveld en regelmatig waar nodig, als belangenbehartiger van bewoners overleg te plegen met psychiatrische instellingen, wordt voeling gehouden met de behoefte aan dienstverlening.

Het werven en vasthouden van vrijwilligers die zich voor tenminste één dagdeel per week willen en kunnen committeren aan het Wegloophuis blijft een uitdaging en vormde de afgelopen jaren meer dan geregeld een knelpunt in de dagelijkse aansturing. Deze uitdaging heeft niet alleen gevolgen voor de uitvoering van de werkzaamheden, maar werkt ook door in de kwaliteit van de werkzaamheden en de continuïteit van de visie. Veel aandacht gaat uit naar het inwerken (van bijvoorbeeld stagiaires). Omdat het slecht lukt om mensen voor langere tijd verbonden te krijgen, betekent dit dat de betaalde krachten meer en meer ingezet moeten worden op de werkvloer om het werk van vrijwilligers over te nemen, wat ten koste gaat van de coördinatie en overstijgende taken. In 2022 hebben we op twee onderdelen wijzigingen in onze werkwijze aangebracht om beter om te kunnen gaan met het (aanhoudende) probleem van het hebben van te weinig vrijwilligers:

- We besloten om de personeelsmix van betaalde professionals te wijzigen. Eerder werd gewerkt met twee coördinatoren en een maatschappelijk werker, dat is in 2022 omgedraaid. Er zijn nu twee maatschappelijk werkers in dienst en een coördinator.
- We zijn flexibeler geworden in onze criteria voor het aannemen van stagiaires (minder uren per week beschikbaar, eerder in de opleiding) en we worden inventiever als het gaat om vrijwilligers (bv door vrijwilligers te betrekken die met een enkele activiteit, zoals een klusweekend, willen bijdragen).
- Van oudsher boden we zowel vrijwilligers als stagiaires een (zeer) bescheiden vrijwilligersvergoeding aan, vanuit ons kernidee de betrokkene bij ons wil zijn om de inhoud en niet om het geld. Alhoewel dit principe onverkort zal gelden, hebben we ook gemerkt dat stagiaires die nog geen binding met ons hebben, omwille van het niet krijgen van een redelijke vergoeding, kiezen voor een andere stage. Vanuit onze visie hebben we vrijwilligers en stagiaires nodig om ons werk te kunnen uitvoeren. Daarom hebben we besloten dat we onze stagiaires een stagevergoeding gaan betalen die 'marktconform' is en vergelijkbaar is met vergoedingen die andere instellingen geven in de sectoren ggz en zorg en welzijn. Voor stagiaires betekent dit een bruto stagevergoeding van €300,- per maand op basis van een werkweek van 36 uur.
- Onze vrijwilligersvergoedingen blijven voorlopig ongewijzigd. Deze bedragen EUR 50,- per maand voor een vrijwilliger zonder telefoondienst (achterwacht) en EUR 75,- per maand voor een vrijwilliger die ook telefoondiensten doet.

De afgelopen jaren is er door omstandigheden weinig tot niets gebeurd aan (klein) onderhoud binnen het Wegloophuis en het Vervolghuis. In 2022 is hier weer een aanzet toe gegeven door te beginnen met het opruimen en opknappen van het kantoor en de inloopruimte. In onze tussenrapportage van 2022 heeft u kunnen lezen dat we financiële ruimte overhouden (door vacatureruimte). Wij hebben dit geld gereserveerd om te starten met het opknappen van de kamers van het Vervolghuis, waar we in 2023 mee aan de slag gaan.

5. Beoogde resultaten

1. Bezettingsgraad 2023

Voor 2023 streven wij naar een bezettingsgraad van 85% voor zowel het basishuis (zes kamers) als het vervolghuis (drie kamers). Bij deze bezettingsgraad houden wij rekening met de volgende aspecten:

- We ruimen plaats in voor mensen die om een zogenaamde ‘time-out’ vragen. Dit zijn bewoners die voor een zeer korte tijd, maximaal drie weken, gebruik maken van de voorzieningen van het Wegloophuis. Vaak zijn deze mensen niet zelfstandig genoeg om langdurig in het Wegloophuis te wonen, waardoor ze op een gegeven moment weer terug moeten keren naar de inrichting. De extra zorg die het Wegloophuis dan moet bieden bijvoorbeeld op gebied van medicatie en hygiëne, overstijgt op langere duur de draagkracht van de vrijwillig medewerkers. Vanuit de realiteit echter dat deze categorie mensen als “chronisch- en ‘draaideurpatiënt” vaker zijn weggelopen, maar veelal afhankelijk blijven van de GGZ, voorkomt het Wegloophuis hiermee een verder verval op straat en biedt daarnaast de mogelijkheid om in een veilig klimaat toch even, zij het tijdelijk buiten de psychiatrie te kunnen verblijven.
- Na uitzetting van een bewoner door overtreding van de huisregels wordt vaak een periode ingelast om tijd en aandacht te besteden aan het groepsproces van de resterende bewoners. Wanneer de rust en stabiliteit is teruggekeerd, is er weer ruimte voor een nieuwe bewoner.
- In de zomerperiode vallen vele vrijwilligers en stagiaires weg. Dit heeft als gevolg dat er te weinig begeleiding geboden kan worden aan eventuele nieuwe bewoners. Zeker in de eerste periode hebben nieuwe bewoners altijd wat meer aandacht en begeleiding nodig. In uiterste gevallen wordt er een ‘bewonersstop’ gehanteerd.
- Door het werken zonder wachtlijst in de intake- en aannameprocedure kan een potentiële bewoner bij aanmelding direct een intake krijgen wanneer er een plek vrij is in het Wegloophuis. Zo biedt het Wegloophuis vaak een direct antwoord op een dringende hulpvraag. Een nadeel hiervan kan dan zijn dat een kamer dan wel wat langer leeg kan staan dan idealiter gewenst is.
- In het vervolghuis ligt meer nadruk op samenwonen en zelfstandigheid, vanwege de kleinere individuele kamers en grotere gezamenlijke ruimte. Dat betekent meer samenwerken voor de bewoners en meer aandacht voor het groepsproces. In de selectie van nieuwe bewoners is dit voor het team een belangrijk punt om de kans van slagen zo groot mogelijk te laten zijn.

2. Overige activiteiten

Stichting Wegloophuis biedt een pakket aan activiteiten aan bewoners en ex-bewoners. In 2023 willen we concreet tenminste 50 gezamenlijke maaltijden verzorgen.

Onze inloopfunctie willen wij voor zoveel mogelijk ex-bewoners mogelijk maken. In 2020 en in mindere mate 2021 heeft de coronacrisis en het dientengevolge opgestelde beleid van afstand houden, gezorgd voor een forse beperking: ex-bewoners konden fysiek niet meer in de inloop terecht. Helaas is de situatie in 2022 niet genormaliseerd: door gebrek aan medewerkers en derhalve

continuïteit is de inloop gedurende het eerste halfjaar van 2022 slechts twee dagdelen per week open geweest.

3. Resultaten en ervaringen: bewonersperspectief

Het Wegloophuis biedt al bijna 40 jaar bijzondere opvang en begeleiding aan bijzondere mensen. Dat dit nog steeds een functie heeft, blijkt uit veelgehoorde uitspraken en hartenkreten van onze bewoners:

- Ik word in de reguliere GGZ te veel gezien als patiënt, waardoor ik me als mens en persoon niet gehoord of gezien voel;
- Ik ervaar een nare sfeer op de afdeling tussen patiënten onderling, waarin geen verbetering te verwachten is;
- Ik wil even rust in de vorm van een Time-Out, hier kan ik op adem komen;
- Er is geen woonplek om naar toe te gaan, terwijl ik wel ben 'uitbehandeld';
- Ik houd het thuis even niet meer uit, maar wil ook géén opname. Daarom is een paar nachten in het Wegloophuis een uitkomst.

6. Toekomst

De visie en de missie van het Wegloophuis zijn actueler dan ooit. Er blijft veel vraag naar onze dienstverlening. Dat komt ook omdat wij vanuit onze visie en missie en door onze financiering de noodzaak voelen, maar ook de vrijheid hebben, om te leveren waar vraag naar is. De partners in de reguliere zorgketen moeten werken binnen de beperkende vaste kaders die door de rijksoverheid worden opgelegd. Doordat wij niet gebonden zijn aan deze beperkende regels en niet afhankelijk zijn van indicatiestelling kunnen wij vaak voorzien in de behoefte aan mensenwerk en een passende opvang bieden. Dat maakt dat naar ons product – een plek om te herstellen, met indien gewenst intensieve begeleiding door mensen, op de maat van de bewoner – veel meer vraag is dan wij kunnen leveren.

Het Wegloophuis heeft daarmee een unieke positie en functie in de Utrechtse keten van (begeleid) wonen. Dit kan gezien worden als een signaalfunctie naar een wakkere overheid die accepteert dat het nooit geheel afdoende geregeld kan worden en dat er gaten vallen. Dat er gaten vallen en waar die vallen zal de overheid vanuit de reguliere instellingen vaak pas later bereiken. In de verwerkelijking van onze missie komen we de afgelopen jaren in zowel ernst als omvang toenemende uitdagingen tegen. Het Wegloophuis is een vrijwilligersorganisatie met een beperkt aantal beroepskrachten. Wij werken daarbij graag met ervaringsdeskundigen, dit zijn echter kwetsbare vrijwilligers. Daarnaast hebben wij vrijwilligers met gezondheidsbeperkingen. In het algemeen hebben vrijwilligers minder tijd beschikbaar. Daardoor zijn zij meestal woonbegeleiders, die slechts een enkele dienst per week kunnen invullen. Eerder konden wij vrijwilligers vinden die werkten als 'contactpersonen': zij deden meerdere diensten per week en leverden intensievere begeleiding aan. Bovendien, zoals hiervoor al aangegeven, wordt het werven van vrijwilligers steeds moeilijker in de krapte van de huidige arbeidsmarkt. Dat geldt ook voor het werven van stagiaires. Onze bewoners hebben daarentegen vaak een zwaardere ondersteuningsbehoefte. Dit heeft ertoe geleid dat we in 2022 de personeelsmix (verhouding maatschappelijk werk en coördinatie) gewijzigd hebben. Ook zijn we flexibeler in onze criteria voor het aannemen van stagiaires (minder uren per week beschikbaar, eerder in de opleiding) en worden we inventiever als het gaat om vrijwilligers (bv door vrijwilligers te betrekken die met een enkele activiteit, zoals een klusweekend, willen bijdragen) en hebben we ons vergoedingsbeleid aangepast.

Het jaar 2023 zal, in het vervolg van het jaar 2022, waarin we aan heropbouw zijn begonnen, het jaar van de doorontwikkeling en stabilisatie zijn. Voor onze externe partners willen we blijven wat we waren: een laagdrempelige (crisis)opvang waar mensen tot rust kunnen komen. Intern zullen we met

het nieuwe team het Wegloophuis opnieuw opbouwen. Vanuit de dagelijkse begeleiding en het contact met de bewoners, willen we houden wat goed was en verbeteren wat anders kan. We houden onze procedures tegen het licht en vinden met elkaar de juiste vorm, oud of nieuw. We blijven continu nieuwe vrijwilligers werven, niet alleen voor de werkvloer, maar ook voor het bestuur, zodat we zo goed mogelijk voorbereid blijven om het Wegloophuis nog jaren een plek te laten zijn waar mensen opgevangen worden, tot rust komen en met plezier aan terugdenken.